

T.C.
DANIŞTAY
ÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/3417
Karar No : 2011/879

Davacı : 1- Rifat YURTALAN

2- Hayati YURTALAN

Vekili : Av.Ercan ÖZTÜRK-Av.Sedat KAYA

Hanımeli Sok. No:15/12-Sıhhiye/ANKARA

Davalı : Adalet Bakanlığı-ANKARA

İstemin Özeti : Davacılar tarafından, Karayolları Genel Müdürlüğü 4. Bölge

Müdürlüğüne karşı Ankara 5. İcra Müdürlüğü nezdinde başlatılan ilamlı icra takibi neticesinde alacağa takip sırasında işletilmiş faiz dahil tahsil edilen toplam tutar üzerinden yapı harcı ödemelerine dayanak olarak gösterilen Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün, 2548 sayılı Cezaevleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1'inci maddesinde, icra dairelerince miktar ve değeri belli olan ilamlı ve ilamsız alacaklardan tahsil olunan paranın yüzde ikisi oranında alınacağı belirtilen cezaevi yapı harcının, takibe konu alacak miktarı üzerinden değil, takip masrafları çıkarıldıktan sonra takip sırasında işlemiş faizlerin de dikkate alınması suretiyle tahsil olunan miktar üzerinden hesaplanması gerektiğini Cumhuriyet Başsavcılıkları kanalıyla Cumhuriyet Savcılıklarına, icra ve iflas müdürlüklerine ve icra hakimliklerine duyuran 22.2.2008 tarih ve 153.3/5051 sayılı Genel Yazısının; takip sırasında işleyen faizin cezaevi yapı harcının hesabında dikkate alınmayacağı, Yasada bu konuda bir açıklık bulunmadığı halde harcın, faiz dahil toplam tahsil edilen miktar üzerinden hesaplanması gerektiğini duyuran dava konusu Genel Yazının Yasaya aykırılık teşkil ettiği ileri sürülerek iptali istenmiştir.

Savunmanın Özeti: Cezaevi yapı harcının, 492 sayılı Harçlar Kanunu kapsamında bulunmayan ve özel nitelikte olan 2548 Sayılı Kanuna dayanılarak tahsili gereken bir harç çeşidi olduğu, anılan Kanunun 1'inci maddesi gereğince miktar ve değeri belli olan ilamlı ve ilamsız alacaklardan tahsil olunan paranın %2'si oranında alınacağına açıkça belirtildiği, bu nedenle takibe konu alacak miktarı üzerinden değil, takip masrafları çıkarıldıktan sonra takip sırasında işlemiş faizlerin de dikkate alınması suretiyle tahsil olunan miktar üzerinden hesaplanması gerektiği, 2548 Sayılı Kanunun 1'inci maddesi hükmünün doğru bir şekilde uygulanması ve uygulamada birliğin sağlanmasının teminine yönelik dava konusu Genel Yazıda yasaya aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

Tetkik Hakimi : Enis SİVİŞOĞLU

Düşüncesi : 2548 sayılı Cezaevleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1'inci maddesinde, cezaevi yapı harcının üzerinden hesaplanacağı tahsil olunan paranın, takip sonucu tahsil edilen tutar haricinde takip sırasında işlemiş olan faizi de içereceğine dair açık bir kurala yer verilmemiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/3417
Karar No : 2011/879

Cezaevi yapı harcının, takibe konu alacak miktarı üzerinden değil, takip masrafları çıkarıldıktan sonra takip sırasında işlemiş faizlerin de dikkate alınması suretiyle tahsil olunan miktar üzerinden hesaplanması gerektiğini, Cumhuriyet Başsavcılıkları kanalıyla Cumhuriyet Savcılıklarına, icra ve iflas müdürlüklerine ve icra hakimliklerine duyurarak, Kanunda öngörülmeleyen bir uygulama getirip dayanağı sözü edilen Yasa maddesine aykırı bir düzenleme içeren Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 22.2.2008 tarih ve 153.3/5051 sayılı Genel Yazısının iptali gerektiği düşünülmektedir.

Savcı : Sefer YILDIRIM

Düşüncesi : Dava,Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün B.03.0.HİG.0.00.00.03-153.3 sayılı genelgesinin iptali istemiyle açılmıştır.

2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşaaası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanununun 1 inci maddesinde, icra dairelerince miktar ve değeri belli olan ilamlı ve ilamsız alacaklardan tahsil olunan paranın yüzde ikisi ve değeri belli olmayan ilamların icrasından tahsil harcının yarısı nisbetinde harç alınacağı hükme bağlanmıştır.

Davacı tarafından, Karayolları Genel Müdürlüğü 4.Bölge Müdürlüğüne karşı Akyurt Asliye Hukuk Mahkemesinde açtığı davanın lehine sonuçlandığı, söz konusu ilamın Ankara 5.İcra müdürlüğünde icraya konulması sonucu her bir reddiyatta üç kez ayrı ayrı cezaevi harcı alındığını söz konusu genelgenin gerek genel nitelikte olan 492 sayılı Harçlar Kanununa gerekse de 2548 sayılı Kanuna aykırı olduğunu ileri sürerek iptalini istemiştir.

2548 sayılı Kanununun 1 inci maddesi gereğince tahsili gereken cezaevi yapı harcı, 492 sayılı Harçlar Kanununun 1 ve 3 sayılı tarifesi kapsamında olmayıp, 2548 sayılı Kanununun 1 inci maddesi gereğince miktar ve değeri belli olan ilamlı ve ilamsız alacaklardan tahsil olunan paranın %2 si oranında olacağından cezaevi yapı harcının takibe konu alacak miktarı üzerinden değil, takip masrafları çıkarıldıktan sonra takip sırasında işlemiş faizler de dikkate alınmak suretiyle alacaklıya ödenen yani tahsil olunan miktar üzerinden hesaplanması gerekeceğinden kanuna hükümlerine uygun olarak çıkarılan genelgede hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Üçüncü Dairesince işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava; Davacılar tarafından, Karayolları Genel Müdürlüğü 4. Bölge Müdürlüğüne karşı Ankara 5. İcra Müdürlüğü nezdinde başlatılan ilamlı icra takibi neticesinde alacağı takip sırasında işletilmiş faiz dahil tahsil edilen toplam tutar üzerinden yapı harcı ödemelerine dayanak olarak gösterilen Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün, 22.2.2008 tarih ve 153.3/5051 sayılı Genel Yazısının iptali istemiyle açılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/3417
Karar No : 2011/879

2709 sayılı Anayasanın 124'üncü maddesinde, yönetmeliklerin, kanun ve tüzüklerin uygulamasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak koşuluyla çıkarılabileceği kuralına yer verilmiştir. Anayasada sadece yönetmeliklerin üst hukuk normuna uygun olması gerekeceği düzenlenmiş ise de, idarelerin yürüttükleri hizmetle bağlantılı olarak yasa, tüzük ve yönetmeliklerin uygulanma şeklini göstermek, uygulamaya açıklık kazandırmak amacıyla hiyerarşik olarak bu düzenleyici kuralların altında başka düzenleyici işlemler tesis edebilecekleri idare hukukunda kabul edilmiş bir ilkedir. Hukukun genel ilkesi bu türden düzenleyici işlemlerin dayanağı olan üst hukuk kurallarına aykırılık teşkil etmemesidir.

Düzenleyici işlem niteliğini taşıyan dava konusu Genel Yazının bu açıklamaların ışığı altında değerlendirilmesi gerekir.

2548 sayılı Cezaevleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1'inci maddesinde, icra dairelerince miktar ve değeri belli olan ilamlı ve ilamsız alacaklardan tahsil olunan paranın yüzde ikisi oranında harç alınacağı kurala bağlanmıştır.

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün dava konusu 22.2.2008 tarih ve 153.3/5051 sayılı Genel Yazısı ise, 2548 sayılı Cezaevleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1'inci maddesinde, icra dairelerince miktar ve değeri belli olan ilamlı ve ilamsız alacaklardan tahsil olunan paranın yüzde ikisi oranında alınacağı belirtilen cezaevi yapı harcının, takibe konu olacak miktarı üzerinden değil, takip masrafları çıkarıldıktan sonra takip sırasında işlemiş faizlerin de dikkate alınması suretiyle tahsil olunan miktar üzerinden hesaplanması gerektiğini Cumhuriyet Başsavcılıkları kanalıyla Cumhuriyet Savcılıklarına, icra ve iflas müdürlüklerine ve icra hakimliklerine duyurulmasına ilişkindir.

Anılan yasa maddesinde, icra dairelerince miktar ve değeri belli olan ilamlı ve ilamsız alacaklardan tahsil olunan paranın yüzde ikisi oranında alınacağı belirtilen cezaevi yapı harcının üzerinden hesaplanacağı tahsil olunan paranın, takip sonucu tahsil edilen tutar haricinde takip sırasında işlemiş olan faizi de içereceğine dair açık bir kurala yer verilmemiştir.

Yasa koyucunun, maddede yer alan "alacaklardan tahsil olunan para" ibaresiyle, takibe konulan alaktan daha düşük tutarda tahsilat yapılması durumunu gözeterek, yapı harcının böyle bir durumda takibe konu edilmiş toplam alacak üzerinden değil daha düşük olarak tahsil edilen alacak tutarının esas alınarak hesaplama yapılmasını sağlamak amacıyla olduğu anlaşılmaktadır.

Dava konusu Genel Yazıyla ise, cezaevi yapı harcının, takibe konu olacak miktarı üzerinden değil, takip masrafları çıkarıldıktan sonra takip sırasında işlemiş faizlerin de dikkate alınması suretiyle tahsil olunan miktar üzerinden hesaplanması gerektiği düşüncesinden hareketle, Kanunda öngörülmeven bir uygulamanın getirildiği görülmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/3417
Karar No : 2011/879

2548 sayılı Cezaevleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanununun 1'inci maddesinde öngörülmeven bir uygulama getirilerek, dayanağı sözü edilen Yasa maddesine aykırı bir düzenleme içeren Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 22.2.2008 tarih ve 153.3/5051 sayılı Genel Yazısında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 22.2.2008 tarih ve 153.3/5051 sayılı Genel Yazısının iptaline, aşağıda yazılı 62.20 lira yargılama gideri ile kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca takdir edilen 1.100 lira vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, fazladan yatırıldığı anlaşılan 44.30 lira harç ile posta pulu ücretinden artan 23.00 liranın istem halinde davacıya iadesine, 29.3.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
S.Nilgün	Bahadır	Zerrin	Mehmet	Enver
AKPINAR	DOĞUSOY	GÜNGÖR	SOLGUN	KAYA

YARGILAMA GİDERLERİ:

Harç Pulu	31.20
<u>Posta Pulu Gideri</u>	<u>31.00</u>
Toplam	62.20 lira